

NIEUWE PLANNEN VOOR ROSA! IN 2010

Begin januari heeft RoSA! met een groep van tien mensen gebrainstormd over het programma 2010. Het Europese jaar tegen de armoede. Daar zijn de volgende activiteiten uitgekomen:

De Sociale kaart, ofwel Rotterdam armoedevrij

RoSA! wil de maatschappelijke organisaties die zich met armoedebestrijding bezig houden nog actiever benaderen. Onder de titel Rotterdam armoedevrij gaan we mensen en organisaties doorvragen over hun inzet in de bestrijding van armoede en onderzoeken wat er nog meer aan armoedebestrijding gedaan kan worden in Rotterdam. We bundelen zoveel mogelijk organisaties en initiatieven in een brochure of boekwerk met aansprekende foto's en teksten. Met elk jaar een uitbreiding en bijstelling. Een zwaan kleef aan sociale kaart van de armoedebestrijding en een stadsbreed verbond tegen armoede.

IN DEZE KRANT

Hierboven de eerste plannen voor RoSA! in 2010, het Europees jaar tegen de armoede. Er is nog alle gelegenheid om mee te denken en in te haken.

De sociale kaart van de armoedebestrijding Rotterdam zal ook als documentaire vastgelegd worden en vertoond. We vragen medewerking van de Gemeente Rotterdam, de Sociale Dienst en de media. Een groep studenten van de HRO zou voor een bepaalde periode mee kunnen werken. Een filmer heeft zich ook al aangemeld. Eind mei zal met een conferentie het startschot gegeven worden voor Rotterdam armoedevrij. Eind november zal het resultaat verspreid worden.

17 oktober, werelddag tegen de armoede

De DUKU manifestatie "jong met weinig geld" was in 2009 een groot succes, met meer dan honderd deelnemers. Zie verslag, foto's en interviews in deze krant. Dit jaar valt 17 oktober, op zondag. Ideeën daarvoor: "Klokken luiden tegen armoede" en "Armoedeverhalen op de kansel". Gedacht wordt aan samenwerking met

Verder uitgebreid foto's van de zeer geslaagde DUKU manifestatie van 17 oktober 2009. Met teksten van de vijf "Jongeren met weinig geld".

vele organisaties, zoals in 2009, en een manifestatie met en voor vele Rotterdammers.

Politiek

RoSA! gaat in 2010 klachten en kritiekpunten verzamelen ten aanzien van het beleid en uitvoering van de bestrijding van armoede. Eind oktober zal RoSA! deze zaken voorleggen aan de verschillende politieke fracties van de Gemeenteraad, zodat dit meegenomen kan worden in de Gemeentelijke begrotingsbesprekingen.

Internationale armoedeconferentie 24/26 februari

RoSA! doet mee met de internationale conferentie over armoede in Rotterdam georganiseerd door de Verenigde Naties. Nader informatie en inschrijvingen op deze conferentie (in het Engels) op internet: wacap2010-rotterdam.nl

Op pagina 2 en pagina 20 leest u wat er over armoede in de verkiezingsprogramma's staat. Mogelijk dat dit kan helpen bij de keuze voor de Gemeenteraad op 3 maart.

RoSA!

- IS EEN NETWERKORGANISATIE VAN ERVARINGSDESKUNDIGEN, VRIJWILLIGERS EN BEROEPSKRACHTEN
- DIE DE ARMOEDE IN ROTTERDAM ONDER DE AANDACHT WIL BRENGEN VAN ROTTERDAMMERS EN POLITICI
- EN DAARVOOR DE NOODZAKELIJKE ACTIES NIET UIT DE WEG GAAT

In dit nummer:

ARMOEDE IN DE VERKIEZINGSPROGRAMMA'S	2
17 OKTOBER 2009	3
KEVIN	4
LIORA	6
DOMINIC	9
THEATER FORMAAT	11
BEN	12
KATIA	17
VERVOLG ARMOEDE IN VERKIEZINGSPROGRAMMA'S	20

Denk, doe, werk mee

RoSA! zoekt dringend uitbreiding van haar organisatie, zowel met mensen als met middelen. Inzet kan zowel zijn als vrijwilliger, maar ook als stagiaire. Er is veel interessant, boeiend werk te doen. Heb je tijd, ben je in de gelegenheid en wil je meer over armoede leren en weten meld je dan aan bij: mail@rosarotterdam.nl. Ervaringsdeskundigen hebben een streepje voor!

Hoewel al vele armoedeorganisaties uit Rotterdam zich aangesloten hebben bij RoSA! is er altijd plaats in ons netwerk om de armoedebestrijding gezamenlijk nog beter aan te pakken. Een mailtje of een telefoontje en we komen bij je langs om te praten.

COLUMN

Verkiezingsprogramma's

Hoe belangrijk de politieke partijen in Rotterdam armoede soms vinden, in de verkiezingsprogramma's krijgt het over het algemeen maar beperkt aandacht. Goede uitzonderingen daarop, hoewel anders ingekleurd, zijn de Christenunie-SGP en Leefbaar Rotterdam. Dit tegenover de VVD en D66 waarbij het woord armoede zelfs helemaal niet te vinden is.

Andere partijen zien de oplossing voor armoede alleen maar in werk. Terwijl grote groepen armen, zoals ouderen en gehandicapten, nooit meer aan het werk kunnen komen. En er ook steeds meer werkende armen komen.

Waarmee het dogma "werk, werk, werk" leidt tot dubbele maatschappelijke uitsluiting. We staan niet aan de kant, maar vallen over de rand.

Hans Goosen.

ARMOEDE IN DE VERKIEZINGSPROGRAMMA'S

CDA (verkiezingskrant)

Werk loont

Werk is de beste remedie tegen armoede. Schulden houden mensen nogal eens in armoede gevangen. Het CDA wil daarom alles in het werk stellen om mensen niet in de schulden te laten komen en stevig inzetten op schuldhulpverlening, ook proactief

Christenunie-SGP

Armoedebeleid

Het bestaande armoedebeleid moet effectiever worden, door meer nadruk op preventie en tijdige signalering van armoede, o.a. door dwingende afspraken te maken met woningcorporaties en energiebedrijven en door verhoging van de effectiviteit van schuldhulpverlening, naast vergroten van het bereik.

De komende jaren zal de doelgroep voor de bijzondere bijstand toenemen. Dat betekent dat verdere verhoging van het bereik zonder extra maatregelen extra werkdruk en capaciteitsproblemen, onder andere bij de Kredietbank, met zich meebrengt. Voor de uitvoering van het armoedebeleid moet

tijdig de capaciteit op orde zijn.

Het preventieve armoedebeleid moet de komende jaren uitgebreid worden. De verwachting is dat in Rotterdam de komende jaren de "stille armoede" (met name onder alleenstaande werkenden) en de groep nieuwe armen (door werkloosheid, faillissement of echtscheiding) zal toenemen (uit de zes typen van armoede van de Denktank Armoede). Deze groepen zijn niet bekend bij de gemeente, en dus ook niet te benaderen via de bestanden van SoZaWe, of koppeling met andere bestanden. De gemeente kan deze groepen alleen bereiken via bestaande sociale netwerken in de maatschappij.

Stimuleer daarom als gemeente winkeliersverenigingen, kerken, etc. om aandacht te besteden aan armoede onder deze groepen, en investeer in deze sociale netwerken.

Zorg daarnaast voor goede communicatie over het armoedebeleid en mogelijkheden tot

schuldhulpverlening.

Het armoedebeleid moet meer aansluiten bij de particuliere initiatieven. Zij moeten als gelijkwaardige partners worden behandeld.

D66

(Het woord armoede komt niet voor in het Gemeenteraadsprogramma van D66)

GroenLinks

Actief armoedebeleid

Het huidige armoedebeleid wordt gecontinueerd en er komt extra inzet op schuldhulpverlening. Rotterdam voorkomt dat regelingen uit onbekendheid niet gebruikt worden. De gemeente stimuleert het gebruik van onder andere bijzondere bijstand door mensen daarrecht op hebben. Ook over sociale voorzieningen wordt actief informatie gegeven, zorgloket of huisbezoek.

Leefbaar Rotterdam

Leefbaar Rotterdam is een sociale partij. Socialer zelfs dan partijen die zich op de borst slaan voor hun 'sociale hart'. Wij vinden het vanzelfsprekend dat de overheid hulp biedt aan mensen die niet meer voor zichzelf kunnen zorgen. Die hulp moet goed,

Zie verder pagina 20

17 oktober 2009: Duku Manifestatie van RoSA!

Op zaterdag 17 oktober werd in Gebouw de Heuvel de Duku manifestatie gehouden door RoSA!, de Rotterdamse Sociale Alliantie, netwerk tegen armoede. 17 oktober is de werelddag tegen armoede, en RoSA! vond het een goed idee dit jaar een grote manifestatie te organiseren, voor en door de mensen waar het om gaat! Dit jaar

werd geprobeerd speciaal aandacht te besteden aan jongeren en armoede, vandaar de naam Duku (= geld) manifestatie. Maar uiteindelijk was iedereen die dat wilde welkom. Vanaf 13 uur zat de zaal vrijwel gelijk helemaal vol met steeds ongeveer 100 mensen. Er was een warme lunch bereid door daklozen van het Leger des Heils

voor iedereen die dat wilde, optredens van muziekgroep The Shuffles, rappers, hiphop-dansers, rijminstruc-teurs, een open podium en vertoning van een documentaire over jongeren die moeten rondkomen van (te) weinig: de Duku-docu. De sfeer was erg goed, en er zijn nieuwe verbindingen ontstaan tussen mensen. Zo is er nu

werelddag tegen de armoede

een groep jongeren, die samen aan de slag wil, om aandacht te vragen voor hun problematiek. Verder zal de Duku-docu voorzien worden van lesmateriaal, zodat deze gemakkelijk te gebruiken zal zijn door scholen en instellingen. Dit jaar zal RoSA! weer een 17 oktober mani-

festatie organiseren. En deze keer zal RoSA! ook aan de kerken medewerking vragen, want op deze zondag in 2010 zal RoSA! haar plannen presenteren voor: Rotterdam Armoedevrij! En dat kan natuurlijk niet zonder de kerken van Rotterdam. Dinsdagmiddag 26

januari zal de nieuwjaarsreceptie zijn, waar RoSA! dit zal toelichten. Iedereen van goede wil, is welkom. Komt u ook?

Meer informatie:
mail@rosarotterdam.nl
www.rosarotterdam.nl

Gezien de vele gezichten van armoede is dat niet in doelgroepen samen te vatten.

Het zijn steeds individuele omstandigheden.

Jongeren met weinig geld

In het gesprek over armoede zijn jongeren niet de eersten waaraan gedacht wordt. Immers zij zouden nog alle toekomst hebben. Uit de interviews in deze krant komt vooral naar voren, dat er juist bij jonge mensen van 16 tot 27 een individueel onderscheid kan groeien, dat die toekomst in negatieve zin permanent kan bepalen.

Gezien de vele gezichten van armoede is dat niet in doelgroepen samen te vatten. Het zijn steeds individuele omstandigheden. Opvallend is wel, in één-oudergezinnen, dat jongeren de problemen van hun moeder sterk beleven en haar in bescherming nemen, ook al gaat dat ten koste van de jongere zelf.

Roosje

gelukkig is er nu de ABN-Armoede bank

Kevin

Ik ben op mijn 15e zelf uit huis weggegaan.

Ik ben Kevin. Ik ben 21 jaar. Ik werk als systeembeheerder bij Stichting OMIJ. Ik moet rondkomen van een Wajong. Ik ben er ingekomen omdat ik ongediplomeerd van school ben afgekomen. En omdat ik altijd praktijk onderwijs heb gedaan. Ik ben voor 80 % afgekeurd. Zo ben ik in de Wajong terechtgekomen. 80 % afgekeurd betekent volgens mij dat ik voor 20% moet werken. Maar leuk is het niet. Het

komt onder andere door mijn rug , ik heb een hoop rugproblemen. Een Wajong uitkering is geen vette pot. Per maand moet ik rondkomen van net geen € 600. Ik woon zelfstandig en houd na mijn vaste lasten € 100 tot € 150 over om van te leven. Het is lastig om rond te komen.

Ik kan er eigenlijk geen leuke dingen van doen. Het is een beetje snoepen van de ene maand naar

de andere maand. Dan kan het wel, maar eigenlijk niet. Wat ik leuk vind is een keertje met wat vrienden een drankje happen.

Ik had een droom, ja en ..., die had ik zeker. Ik wou bij defensie. Ik wou bij het leger. Vanwege mijn afkeuring kon dat helaas niet doorgaan. De discipline bij defensie trok mij vooral aan. Zelf discipline in je leven aanbrengen kan wel, het kost wel moeite, maar het kan.

**VANAF MIJN
13E HEBBEN ZE
VOOR MIJ EEN
VOOGD
AANGESTELD.
OMDAT HET
NIET ZO GOED
MET MIJ GING.**

Ik was vroeger niet helemaal de liefste.

Structuur is daarbij het allerbelangrijkste.

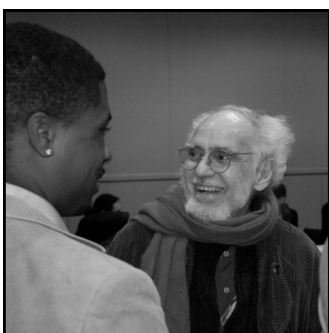
Ik heb praktijk onderwijs gedaan, maar ik ben voortijdig van school afgegaan. Ik heb het niet afge maakt. Ik was een onofficieel vroegtijdig schoolverlater, want ik mocht eigenlijk nog niet van school af. Niet door ziekte, ik had gewoon geen zin. Van de leerplicht ambte-

naar had ik op den duur geen last meer. Zij waren mij op den duur zo zat , dat zij mij hebben laten gaan. Daar komt het eigenlijk een klein beetje op neer. Ik was vroeger niet helemaal de liefste.

Mijn tijd bracht ik door met buiten hangen met vrienden, dat soort ongein allemaal. Ik woonde toen nog thuis. Mijn ouders vonden

het niet goed, maar zij hadden mij niet echt in de hand. Ik ben op mijn 15^e zelf uit het huis weggegaan. Vanaf mijn 13^e hebben ze voor mij een voogd aangesteld. Omdat het niet zo goed met mij ging. Op mijn 15^e hebben ze gezegd, de thuissituatie is eigenlijk niet te doen. En toen heb ik gezegd, nou jongens, tabee, ik ga weg.

Normaal gesproken in een krottenwijk.

Toen belde diezelfde dag nog de voogd op van: "waar wil je eigenlijk naartoe gaan?" Ik zeg: "Dat doet er toch niet toe?" Die zei: "ik kan wel een plek voor je regelen, daar en daar." Nou, toen heb ik twee jaar in opvangtehuis, of hoe heet dat, gezeten. Het was eigenlijk een tijdelijke oplossing, maar ik

ben twee jaar blijven hangen. Het was in Spijkenisse en kreeg daar totaal geen goede begeleiding. Als ik om 01:00 thuiskwam was er geen haan die naar mij kraaide.

En na die twee jaar, toen had ik het eigenlijk wel gezien, daar zo. Toen ben ik naar Barendrecht ver-

huisd, via een doorstroom project speciaal voor jongeren. Dan kan je in aanmerking komen voor een huis. Normaal gesproken in Rotterdam, ergens in een krottenwijk. Een oud huisje hebben ze dan voor je. Maar ik trof het, ze hadden net een nieuw project hier in Barendrecht. En dat waren mooie

Dus er klopt ergens iets niet in de diagnose.

huizen. En daar zit ik nog steeds. En ik mag daar blijven zolang ik wil. Het is gewoon echt zelfstandig wonen. Begeleiding zou ik kunnen krijgen. Maar ik woon inmiddels samen. Alles mag.

Ik kwam zonder werk te zitten. Ik werkte toen. Ik heb voor 100% gewerkt, zelfs al was ik voor 80% afgekeurd. Ook als systeembeheerder. Een netwerkbeheerder eigenlijk. Maar ja, nog steeds onge-

diplomeerd. Toen de krediet crisis eraan kwam, moest ik er als eerste uit. Toen kwam ik tevens ook nergens meer aan het werk.

En ja, school, dat gaat het niet worden bij mij. Want ik ben op het gebied van computers al een stuk verder dan de scholier van 16 jaar. Want dat is dan waar je bij instroomt. Ja, ik heb alles wat ik weet in de praktijk geleerd. Nooit een minuut op school gezeten

om iets in de IT branche te leren.

Ik kwam bij de OMIJ terecht. Ik kreeg van het UWV een jobcoach aangesteld. Omdat ik werkloos werd. Maar ze hadden wel gezien, Kevin heeft gewerkt voor 100%. Dus er klopt ergens iets niet in de diagnose die wij gesteld hebben. Toen heb ik een jobcoach gekregen. En het hele verhaal weer over mijn afkeuring op mijn rug. Hij heeft gezegd,

Over vijf jaar in het reguliere bedrijfsleven.

je moet aan het werk nu, voor het UWV, anders trekken ze je uitkering in. Bij de OMIJ hebben ze nu iets voor mij geregeld op de een of andere manier. Via een re-integratie Bureau.

Over vijf jaar sta ik er anders voor, dan heb ik geen uitkering meer, dan ben ik weer 100% goed-

gekeurd. En dan werk ik in het reguliere bedrijfsleven. En mijn rugpijn? Het is niet hoe kom je er van af, maar hoe ga je ermee om. Je moet je aanpassen.

**HET IS NIET HOE
KOM JE ER VAN
AF, MAAR HOE
GA JE ER MEE
OM.**

Liora

Mijn eigen forensische laboratorium.

Liora: "Ik ben Liora, en ik ben 19 jaar. Ik studeer, MBO laboratorium technieken en ik werk in de horeca in het weekend.

Toen ik echt klein was, merkte ik dat ik graag wilde meedoen met de kinderen in de klas, vooral qua kleding. Zij droegen merkkleding. Dat had ik dan een paar jaar later of totaal niet. Dan merkte ik wel, wij hebben minder te

besteden. We gingen naar rommelmarkten voor kleding voor mij en dan zochten wij een kraampje voor een meisje van twee jaar ouder. Dan kochten wij bijna de hele kraam leeg. Wat kleding betreft heb ik er nooit echt slecht uitgezien, hoewel het niet altijd nieuw was.

Ja, en vakanties, dat was ook minder dan de rest. Het was er wel. We zijn een aantal jaren alleen

naar Den Haag op vakantie geweest, gewoon de zee en het strand, maar het was geen Spanje.

Of het invloed gehad heeft op het maken van vriendjes en vriendinnen? Ik ben sowieso wel lang een buitenbeentje geweest op de basisschool. Ik weet niet zeker of het daardoor kwam. Maar iedereen had wel altijd nieuwe dingen aan. Daardoor viel ik af en toe wel

**IK KREEG ÉÉN
GULDEN OF
HELEMAAL
NIETS. EN DAN
KOCHE
IEDEREEN
SNOEP, IK HAD
ALTIJD MINDER.**

Het is erg deprimerend hoe het financieel gaat.

buiten de boot. Je kon gewoon niet meedoen met de dingen. Soms had je een rage, dat kreeg ik dan bijvoorbeeld niet.

Dus ik kon gewoon totaal niet meedoen. Meestal voelde ik me verdrietig er door. Zoals op vrijdag dan was de markt, dan kreeg iedereen f 2,50 en ik kreeg een gulden of helemaal niets. En dan kocht

iedereen snoep, ik had altijd minder of niets. Soms was dat wel vervelend. Aan de andere kant wist ik ook niet beter. Het kon niet anders.

Op de basisschool kende ik geen kinderen in mijn klas die het financieel ook slecht hadden thuis. Op de middelbare school ook ik niet en ik kom ze al

helemaal niet tegen op de MBO en HBO.

Ik vind dat er best veel veranderd mag worden. Want op dit moment is het gewoon erg demotiverend hoe het financieel gaat. Omdat ik studeer, heb ik het financieel totaal niet breed. Daardoor ben je toch geneigd om te stoppen met je opleiding, om te gaan werken, omdat je

Ik wil doorgaan met de opleiding.

het thuis wat breder wil hebben, zodat je veel meer dingen kan doen. Maar in deze maatschappij is het lastig als je 30 bent en bijvoorbeeld werkloos en je hebt geen papieren om dan weer aan werk te komen. Ik wil wel doorgaan met de opleiding.

Door de financiële belemmeringen wordt je toch een deel tegengehouden. Toen ik aan de opleiding begon dacht ik: dat is leuk, dat is helemaal goed. Maar dan uiteindelijk merk je dat het financieel net haalbaar is. Dan word je toch wel gedemotiveerd.

Het onderwijs staat niet open voor jongeren die moeilijk rond kunnen komen. In principe is er helemaal geen begrip voor. Ik heb het gevoel dat je voor iedere vraag wel ergens terecht kan, behalve heb ik voor dit probleem nog niet echt iets gevonden.

Je moet over alles tien keer nadenken.

Ik heb een studiefinanciering van € 370 per maand en ik heb een salaris van gemiddeld € 150 tot 160 per maand. Hiervan moet ik mijn studie betalen, de studieboeken, lesmaterialen en mijn ziektekostenverzekering. Ja, en verder wat ik alles nodig heb. Zoals mijn telefoon, die heb ik natuurlijk ook nog. Mijn moeder heeft een auto, daar betaal ik ook aan mee.

Wat ik echt mis omdat ik zo krap leef, is gewoon de vrijheid. Dat je gewoon niet altijd moet nadenken als je iets aanschaft of iets wil gaan doen. Je moet over alles tien keer nadenken, voordat je echt iets doet.

Wat ik ook nu echt mis is: dansen! In principe hou ik van bijna alle dansen. Ik heb vroeger wel heel veel gedanst, van streetdance tot aan stijldansen. Echt heel veel. Het is sowieso

een dure sport, maar nu is het helemaal niet haalbaar en betaalbaar!

Vroeger hebben we wel gebruik kunnen maken van een bijdrage van Stichting Leergeld die een deel daarvan vergoedde. Maar dat loopt tot 18 jaar. Toen zat ik ook op paardrijden. Maar nu ik 18 ben geworden, is alles weggefallen.

Ik volg nu de opleiding mbo laborant bij een ROC

Ik moet echt verplicht erbij werken.

die duurt vier jaar. Het kan zijn dat ik daarna nog een Hbo-opleiding ga doen, dan ben ik nog zeven jaar bezig. Als ik naar mijn toekomst kijk dan wil ik wel heel graag die diploma's halen, want ik vind het wel echt heel leuk om mijn ding te doen daar. En zonder diploma's zal dat niet lukken. Dat is keihard vechten. En ik wil niet afhankelijk worden van een

uitkering. Ik wil het toch wel echt iets breder hebben.

Een minister van onderwijs moet het aantrekkelijker maken voor jongeren met weinig geld om te studeren en te blijven studeren. Ik kan een baan van 40 uur per week hebben en dan heb je ook nog wel vaste lasten, maar je houdt veel meer over in

de maand. Waardoor je ook nog leuke dingen kan doen. En nu als student, die zelf de studie moet betalen is het zo demotiverend. Ik kan niet veel leuke dingen doen. Ik moet echt verplicht erbij werken, anders red je het helemaal niet.

Ik probeer mijn diploma binnen 10 jaar te halen. Want ik probeer wel niet

**EEN MINISTER
VAN
ONDERWIJS
MOET HET
AANTREKKELIJ
KER MAKEN
VOOR
JONGEREN MET
WEINIG GELD
OM TE BLIJVEN
STUDEREN.**

Nu werk ik er voor om niet bij te moeten lenen.

bij te lenen. Ik wil het liefst geen schulden maken, dat probeer ik wel zo lang mogelijk vol te houden. Het zou wel makkelijker zijn, als ik bijvoorbeeld € 200 per maand bijleen, maar uiteindelijk zit ik dan wel met een schuld. Nu werk ik er voor om niet bij te hoeven lenen.

Met een diploma als laborant kan ik op een laboratoria werken. Het ligt er aan welke kant ik op ga, maar ik denk toch aan een ziekenhuislaboratorium. Of het forensische. En ik kan hoogstwaarschijnlijk wel stage gaan lopen in Amerika. Dus dat zal wel heel goed op mijn CV staan. En het liefst, als ik

echt mag fantaseren, wil ik later in Nederland mijn eigen forensische laboratorium hebben. Maar dat is wel echt een fantasie en dat is wel echt moeilijk om waar te maken.

Over een jaar denk ik dat ik er precies hetzelfde voor sta. Ik kan wel meer gaan werken, maar dan

Ik heb ergens een wiskundeknobbel zitten.

ben ik bang dat mijn studie eronder gaat lijden. Het studeren kost ook tijd en ik moet ook thuis studeren. Als ik in plaats van studeren ga werken, dan haal ik het straks weer niet.

De opleiding is heel technisch en pittig. Het is heel veel wiskunde, scheikunde en natuurkunde en ik denk wel dat ik ergens een wiskundeknobbel heb zitten.

Om te onderzoeken of het mogelijk is om een deeltijdopleiding te volgen in combinatie met werk weet ik het niet. Want in principe heb ik al wel een MBO diploma van de detailhandel. En toen ben ik HBO gaan doen en dat was te hoog gegrepen, de voorkennis klopte totaal niet met elkaar. Maar van het hbo weet ik wel dat je eerst drie jaar op een laboratorium gewerkt moet hebben, voordat je de avondopleiding kan gaan

doen. Dat is wel een hele rare verhouding. Want als je het voltijd doet, kan je er gewoon aan beginnen. In deeltijd moet je echt eerst drie jaar op een lab gewerkt hebben. Hoe het voor het mbo is, zou ik echt niet weten.

Dominic

Ik ben Dominic, 27 jaar, ik kom uit Rotterdam, uiteraard. Ik heb een Wajong uitkering. Die is op jonge leeftijd, toen ik van school kwam, helemaal aangevraagd. Ik ben afgeweerd. Ik was een jaar of 18. Ik heb veel problemen in mijn jeugd gehad en uiteindelijk daarom niet echt klaar genoeg om te werken.

Mijn Wajong uitkering zal wel een reden hebben. Ik ben blij dat ik hem heb in

ieder geval. Als je vraagt waarvan ik rond moet komen per maand, weet ik het in totaal niet. Ik heb een bewindvoerder, die het regelt. Ik heb er geen kijk op. Ik ga me er ook niet druk over maken. Iedere week krijg ik dertig euro in de hand. Dat heb ikzelf zo gewild hoor. Die € 30, is gewoon besteedbaar. Ik vind het wel goed zo. Soms vraag ik wel iets meer aan. Even contact nemen met de bewindvoerder. Ik hoef er geen

eten voor te kopen. Ik zit op begeleid wonen en dat bevalt goed. De regels zijn gewoon als in ieder huis. En je moet rekening houden met de burens. Dus niet al te hard je muziek aan hebben en dat soort dingen.

Ik wist vroeger niet wat ik met het leven aan moest. Ik ben heel erg zoekende geweest. Ik bleef overal en nergens toen ik 18, 19 was. Warmte vond ik in een bibliotheek, dat soort

Ja, op straat, dat was wel wat minder.

Ik kwam op straat en in kraakpanden.

dingen en in openbare gelegenheden. Als 18 jarige had ik nog geen ideeën, hoe ik mijn leven wilde invullen. Toen had ik dat nog niet. Ik kwam op straat en ik heb in kraakpanden gezeten. Dat was ruim een jaar. De kraakpanden, dat heeft ruim 3 tot 4 jaar geduurd. Op straat, dat was wel wat minder. Dat zou ik nooit

meer over willen doen in ieder geval.

Wel, als ik er nu zo op terugkijk, heeft het me wel gemaakt van wie ik nu ben. Nu heb ik van mijzelf een beeld. Dingen heb, waarvan ik dacht dat ik die nooit zou bereiken. Ik was toen een beetje in een droom wereldje. De tijd van de kraakpanden was veel feesten, ille-

gaal. Ik hou nog steeds van feesten, hoor. Als ik even weinig geld heb en ik heb toch zin om uit gaan, dan ga ik. In de kraakpanden was het lekker goedkoop.

Ik ben altijd wel op zoek geweest, ook naar de hulpverlening. Toen heb ik onderzocht wat ze voor mij konden betekenen. In eerste instantie kwam ik

**WEL ALS ER ER
ZO OP
TERUGKIJK,
HEEFT HET ME
WEL GEMAAKT
VAN WIE IK NU
BEN. NU HEB IK
VAN MIJZELF
EEN BEELD.**

Over vijf jaar een eigen huisje.

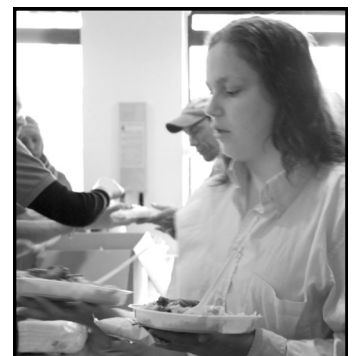
bij de Stichting Flexus terecht, op de Coolhaven. Daarna kwam ik bij de Stichting Pameijer. Het gaat nu heel goed.

Leuke dingen die ik nu doe. Ik ben nogal van de muziek, concerten afgaan, inmiddels ken ik toch wel heel veel van die bandjes, waar ik ben geweest.

Meestal sta ik dan ook op de gastenlijst, ik hoef er alleen maar heen te gaan. Het heeft zijn voordelen ook weer. En ik heb een laptop, die heb ik van mijn Wajong -uitkering gespaard.

Over vijf jaar hoop ik er nog beter voor te staan dan nu wat ik doe. Eigen

huisje, ik ben nu al aan het kijken. Ik weet niet of ik dan nog Wajong uitkering hebt. Zover ik weet wel. Ik ben wel eens voor een WSW uitkering opgeroepen. Ik ben er geweest voor gesprekken en een kennismaking. Binnenkort weer. Kijken voor een werkplek en welke mogelijkheden er zijn.

Het liefst ga ik in de muziek.

Na de basisschool heb ik voortgezet speciaal onderwijs, VSO. Vijf jaar was dat. Ik heb daar certificaten gehaald.

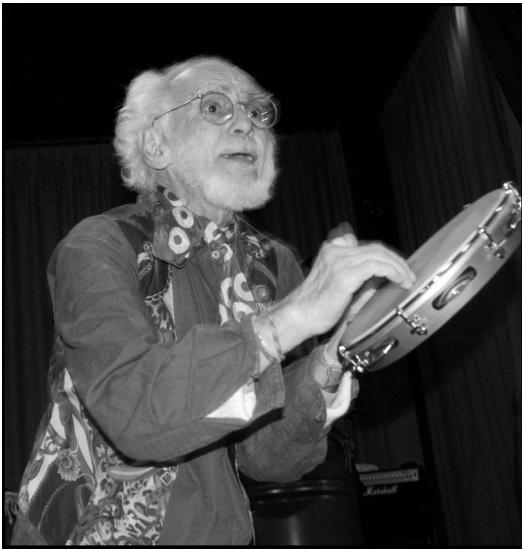
Als wethouder van sociale Zaken zou ik als eerst regelen voor jongeren waar ze terecht kunnen als ze in moeilijkheden zijn geraakt, zoals met geldzaken en zorgen dat er betere voorlichting erover komt. Anders moet je toch wel heel erg goed gaan zoeken. En dat duurt

dan wel een tijdje. Bij begeleid kamer wonen liggen er wel wat informatiefolders op kantoor en bij de begeleiding zelf. Maar die moet ook zoeken waar ze liggen. Zo vaak komen de vragen ook weer niet voor.

Het liefst ga ik in de muziek, ik ben nu bij een paar bandjes. En sinds vorige week ben ik vrijwilliger bij een poppodium in Gorinchem.

Het Dunkteam van theater FORMAAT met ABU

Ben

Ik heb zo'n dertien euro per week te besteden.

Ik ben Ben en ik woon in Prinsenland, Rotterdam Oost. Ik wil graag met dit project meedoen omdat in mijn omgeving ook vaak kinderen geen geld hebben. Jongeren in mijn geval. Je komt met mensen in aanraking, waarbij je ziet, de ene wel de andere niet. Het ligt misschien in de oorzaken, natuurlijk. De een heeft ouders zonder geld, bij de ander willen de ouders helemaal geen geld geven. De ene werkt, helemaal de naad

uit, de ander kan niet aan werk komen. Ze praten er niet over, individueel met zijn tweeën onder vier ogen, maar in groepsverband niet echt. Ik voel mezelf arm. Ja, met de prijzen van tegenwoordig, wat je betaalt. In principe, als je bijvoorbeeld € 20 hebt, dan is dat zo al weg. Ik heb niet eens € 20, ik heb zo'n € 13 per week te besteden. Dat is vijf euro zakgeld en de rest klusjes doen. Voor

mijn moeder. Soms bij mijn vader in het bedrijf. Mijn vader heeft een groothandel in teak meubelen in Rhoon. Ik kan er heel soms een zakcentje bij verdienen, want teakhout is heel gevoelig hout, er kan heel veel mee gebeuren. Je bent niet zomaar klaar om teakhout te gaan bewerken of wat dan ook.

Ik zit nog op school. Middelhare school, ik ben blijven zitten, een paar

**JE WORDT IN
EEN BEPAALDE
RICHTING
GETROKKEN.
MENSEN GAAN
JE VERTELLEN
WAT JE MOET
DOEN.**

Het was mijn keus dat ik niks heb gedaan.

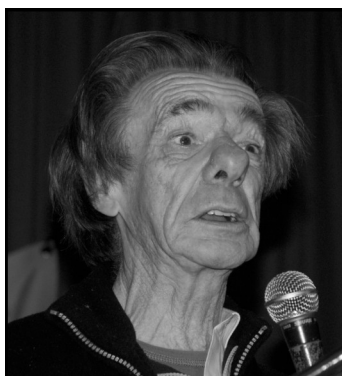
keer. Nu zit ik in de eind-examenklas Mavo,. Dat is veranderd in de jaren, vorig jaar was dat nog vmbo, nu is het mavo. Ik snap het ook allemaal niet meer. Blijven zitten, het is gewoon je eigen schuld, niets voor doen. Denken dat het allemaal wel naar je toe komt, ik heb gemerkt dat dat niet zo is. Je moet er toch echt zelf wat voor doen. Ik wil zo snel

mogelijk er af, hoor. Ik ben een persoon van eigen keuzes, eigen verantwoordelijkheid. Toen ik ben blijven zitten, was het mijn keus dat ik niks heb gedaan. Ik heb ook geaccepteerd dat ik bleef zitten. Niet zitten janken op de leraren, of wat dan ook. Ik had het gewoon zelf gedaan, maar op die school wordt je meegetrokken een bepaalde richting op.

Mensen gaan je vertellen wat je moet doen.

Het is gewoon een wisselwerking op de middelbare school. Je wordt altijd overal ingetrokken, het maakt niet uit wat voor persoon dat je bent. Als je een beginnend leraar bent moet je ook alles doen wat die mensen zeggen. Als jongere en als leerling krijg je daar ook mee te

Je wordt ook niet echt gemotiveerd.

maken welke richting je op moet. Al doe je het goed, ze willen altijd meer. Ook al ben je er zelf tevreden mee. Daar zijn verschillende redenen voor te bedenken. Ik ben zo'n persoon die er meer toe geneigd is van laten ze maar lekker zeggen wat ze willen want het is mijn beslissing. Die hoeft

ik ook niet aan hun te vertellen. Ik heb had gelijk naar de havo gekund, maar ik heb dat puur niet gedaan omdat ik dan op de havo wel heel hard moest werken en ik wist dat dat bij mij nog, in die jaren, dat niet ging werken.

Je wordt ook niet echt gemotiveerd. Ze denken dat je jezelf moet motiveren en dat is ook eigenlijk wel zo. Het verschil tussen een middelbare school en een beroepsopleiding is dat je met een beroepsopleiding je eigen weg kan kiezen. Je kan een opleiding kiezen, waar vakken in zitten, die

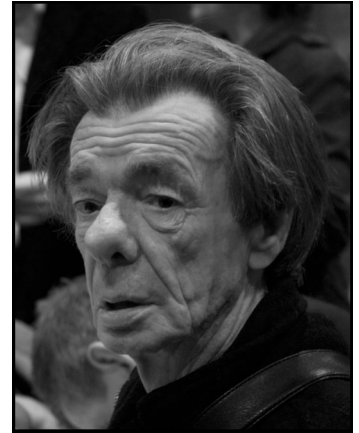
Naar de ondernemersschool.

jou motiveren. In principe leg je met de mavo een basis die je moet hebben, voorgeschreven, motivatie kun je er vaak niet echt uithalen. Als je er ergens goed in ben, dan ben je wel blij, dat je even die les er tussendoor hebt.

Na de Mavo ga ik graag naar de ondernemers school. Ja, als het dan nog bestaat, ik heb er niet zoveel informatie over kunnen verkrijgen, de Rotterdamse ondernemers

school van Albeda. In principe is het een school waarbij je klaar wordt gestoomd om ondernemer te worden. Dan heb je geen schooltijden. Want een ondernemer bepaalt zijn eigen tijden, het is geen 9 tot 5 baan. Je moet wel meer werken als je echt een succesvol bedrijf wil hebben, maar het is ook wel echt dat je eigen discipline wordt getest. Maar ja, dat moet er ook een keertje van komen, want ik ben niet de persoon die

zomaar die discipline kan opbrengen. Ik moet het toch een keertje leren. Ik heb weinig informatie gekregen van de Rotterdamse ondernemers school. Ik heb ze een e-mail gestuurd. Volgens mij is het gewoon een vierjarige opleiding. Maar ik weet het niet zeker. Vanuit daar zal je ook verder kunnen studeren. De hbo. Je wordt er niet beoordeeld door middel van toetsen, je wordt beoordeeld door middel van vorderingen

Je hebt een ondernemingsplan nodig.

die je hebt gemaakt. Zoals op een ondernemingsplan. Op een gegeven moment is het wel de bedoeling dat je die onderneming gaat starten. Ik wil graag ondernemen. Ik kan bijvoorbeeld een klein bedrijfje opstarten gericht op buitenschools werk. Er zijn wel stichtingen die denken je te kunnen helpen, maar uiteindelijk niet om jou te helpen, maar

om zichzelf te helpen. Je komt er daar met een idee aan maar zij moeten er ook zelf geld aan kunnen verdienen. Het is heel moeilijk om voor jezelf iets op te zetten. Al is het maar 'auto's wassen elk weekend' of wat dan ook.

Je hebt een ondernemingsplan nodig, want heel veel jongeren op onze leeftijd hebben heel

veel ideeën, maar ze hebben de capaciteit niet om door te zetten. Je hebt natuurlijk geld nodig om te investeren. Maar vanuit waar ga je dat doen? Dan moet je je doelgroep gaan bereiken. Reclame maken, marketing kost ook weer geld. Dat kan een jongere niet zomaar met een minimumloon, wat ze verdienen. Als ze ergens al werken. Begeleiding

**JE KOMT MET
EEN IDEE AAN,
MAAR ZIJ
MOETEN ER
OOK GELD AAN
VERDIENEN.**

Er zijn veel talenten om te ondernemen.

hoeft nog niet per se. Leren doe je alleen maar door het mee te maken, niet dat andere mensen het je vertellen. Je moet eerst een hele grote fout maken, bijvoorbeeld je leent geld, maar twee weken later moet je terugbetalen, maar je hebt het geld niet.

Er zijn heel veel mensen met talenten om te ondernemen. Zakelijk inzicht hoeft niet per se. Je hebt twee soorten mensen. Mensen die tevreden zijn met een salaris uit een bedrijf en je hebt mensen die willen altijd meer. Juist diegenen die meer willen zullen het gaan redden, omdat die mensen een

zakelijk instinct hebben, want die denken: voor alles wat ik doe wil ik geld hebben. En iemand die met een bepaald salaris tevreden is, stel die heeft nog € 5000 over, die gaat zich niet veel zorgen maken, die is er tevreden mee en maakt zich geen zorgen. Op een gegeven moment ga je minder aan

Toen had ik niet de rap als uitlaatklep.

het bedrijf doen. Dat zie je heel vaak. Oh ja, ze blijven wel terugkomen, bijvoorbeeld. Als je een bedrijf op internet hebt, dan heb je bezoekers nodig. Dan denk je, die bezoekers komen wel terug. De eerste week komen ze terug. Daarna niet meer. Dan ben je alweer een deel van je geld kwijt.

Sowieso, ik wil gewoon ondernemer worden. Ik wil gewoon een succesvol bedrijf hebben. Maar op

het moment dat je dat gaat beginnen, kan je best Research naar die markt doen. Elke markt verandert. En ik bedoel, als je een onderneming gaat opzetten, en je gaat iets verkopen wat jij leuk vindt, dan doe je het verkeerd. Je moet natuurlijk wel iets verkopen, dat verkoopt. Er zijn heel veel mensen die schrijven een ondernemingsplan met iets wat zij leuk vinden om te verkopen. Dat is in principe niet echt de bedoeling. Het

ondernemerschap zit wel heel in de genen bij ons. Het is niet zo dat wij heel gemakkelijk onder bazen kunnen werken die ons gaan vertellen hoe alles het beste moet. Zelfs mijn vader niet.

Je maakt heel veel dingen mee in je leven. Heel veel mensen hebben kritiek op jou. Het ligt eraan neem je dat op. Vroeger nam ik heel veel op. Toen had ik niet echt een uitlaatklep. Vaak is rap een uitlaat-

RAP KAN JE JE EIGEN MAKEN, JE KAN JE PROFILEREN MET RAP. JE KAN VOOR JEZELF GAAN ZEGGEN: DIT BEN IK.

Maat, tekst, melodie, flow en rijmschema's.

klep. Rap kan je ook je eigen maken, hier kan je profileren met rap. Je kan voor jezelf gaan zeggen: dit ben ik. Muzikale aanleg heb ik wel. Je ziet heel snel of iemand op de maat kan blijven, de woorden en de melodie kan neerzetten, lekker meegolven met de melodie, dat noemen ze in de scene flow, en je hebt natuurlijk je eigen rijmschema's, maar

het moet wel klinken. Je moet natuurlijk een woordenschat hebben, want heb je een beperkte woordenschat dan kom je mischien op een paar zinnen, dan is het over. Mijn broer die rapte ook en die is in principe ouder. Hij deed ook veel voor optredens, in de tijd dat ik nog klein was. Toen had hij een keer een optreden met Tim Beumers van

VSOP toendertijd, dat was best wel een bekende rapper, in Spijkenisse. Ik vond het prachtig om naar te kijken. Toen had hij allerlei optredens. Als je nog klein bent, besef je niet echt de waarde ervan. De omslag van basisschool naar middelbare school, krijg je met mensen die zeggen van wat ze van jou vinden. Als klein iemand ga je daar je

Vroeger hadden mijn ouders een hoop geld.

druk over maken. En dan is het maar van wat jouw uitlaatklep is. Sommigen hebben hun moeder, sommigen hebben de rap. En ik ben toen, omdat Rob, mijn broer dat ook deed, het ook maar gaan proberen. Ik ben er mee verdergegaan en hij is ermee gestopt. Hij is ondernemer geworden.

Vroeger toen ik klein was, hadden mijn ouders een hoop geld. Het bedrijf ging goed en alles. Je weet hoe dat gaat op een gegeven moment, niets is blijvend. Mijn ouders gingen scheiden. Mijn moeder is geen goudverdiener, bij lange na niet. Ze heeft niet veel. Mijn vader pro-

beert op zijn eigen beentjes te staan, te ondernemen. Het is nu ook in deze tijd, dat mensen bang zijn om geld uit te geven. Door de recessie. Zeker de meubelbranche wordt er mee gepakt. Maar hij kan zich staande houden. Van het jongerenjaar in Rotterdam, heb ik gemerkt dat het allemaal

Een pot geld om jongeren een basis te geven.

eenmalige projecten zijn. Het zijn festivals of je hebt iets wat je heel graag wil, dat je daarbij wordt geholpen. Maar niet iedereen wordt geholpen.

Laat ik het zo zeggen. Wat ik wel heb gemerkt dat de jongeren die juist dat soort dingen nodig hebben, die worden niet meegetrokken daarin, die worden niet gevonden. Ja, laat ik maar gewoon even kritisch zijn, ik vind dat de gemeente meer in dit op-

zicht moet laten zien dat ze ook iets voor deze jongeren willen doen. Niet alleen de regering heeft het jongerenjaar geld geschoven ook andere instanties.

In de Prins Alexander Polder zijn er zijn veel activiteiten ondersteund. Daar is er een grote activiteit geweest in februari, volgens mij, dat is al een tijd terug en een grote hier in Outland. Voor de rest is er het meer geweest van

activiteiten die ondersteund werden. Bijvoorbeeld een activiteit hier in het park wat normaal voor ouderen was kreeg de organisatie geld om er iets voor jongeren te organiseren. Die grote pot geld van YourWorld in het jongerenjaar had, denk ik, beter bestemd kunnen worden, niet om jongeren een bepaald doel te geven, maar meer om een basis te geven, zoals vanaf hier kan je alles doen.

Het liefst zou ik artiest willen worden.

Bijvoorbeeld in een onderneming te investeren, wel onder begeleiding. Investeren meer naar jongeren toe, wat ze zelf willen opzetten. Nieuwe initiatieven, die wel gestuurd worden, vanuit een bepaalde basis dat jongeren zelf kunnen bepalen welke kant ze opgaan. Uiteindelijk moeten ze dat later ook. Bij jongeren is de denkwijze misschien an-

ders, maar ze kunnen net zo goed nadenken en hebben soms best dezelfde ideeën als iemand van 40. Als je echter goed nadenkt, dan kun je veel bereiken. Maar je capaciteiten dat is de basis. Daar zou ik het aan besteed hebben en niet aan het sponsoren van de tmf award. Dat is ook allemaal commercieel. Je helpt

daar niet echt mensen mee.

Mijn droom ondernemer worden, komt eigenlijk op de tweede plaats. Het liefst zou ik artiest willen worden. Maar je moet ook realistisch blijven. Hoeveel mensen stromen door? Er zijn heel veel talentvolle rappers. Misschien één op de 30 die een succes voor een paar maandjes krij-

**DE TMF AWARD.
DAT IK OOK
ALLEMAAL
WEER
COMMERCIEEL.
DAAR HELP JE
GEEN MENSEN
MEE.**

Manager in de muziek met een eigen studio.

gen. Dan moet je ook nog eens kijken of het doorgaat. Dan heb je misschien één op de 100 die toch meer constant succes blijft hebben. Maar ik blijf altijd realistisch.

Wat ik ga doen moet wel een beetje te maken hebben met waar ik goed in ben. En dat durf ik nog

wel van mezelf te zeggen dat ik muzikaal goed ben. In de zin van een eigen studio, een stichting, waarbij talentvolle rapper, een stapje verder worden gebracht. Op de pop Academy heb je ook mensen die studeren voor manager. Je kan alles bij elkaar nemen. Bijvoorbeeld zeggen ik heb een studio, die

heb ik laten bouwen, daar kunnen die jongeren dan hun raps laten opnemen, maar dan moeten die nummers ook nog verkocht worden. Je kunt ook een stage lopen bij de pop Academy. Intussen kan je blijven manager. Je moet reclame maken. Ik ken allerlei verschillende opleidingen waar mensen sta-

Dan zat ik op de wc te kotsen van de honger.

ge moeten doen. Die mensen kun je allemaal bij elkaar brengen. Misschien komen daar wel combinaties uit die in de loop van de jaren bij elkaar blijven en wie weet heel succesvol worden.

De school blijft denk ik altijd op de tweede plaats, want ik kan wel leuk naar school gaan, maar als je geen geld hebt, kan je je op school bijvoorbeeld niet concentreren, omdat je honger hebt. Dan kan je

geen broodje halen. Dan zat ik op de wc te kotsen. Ze wisten er thuis niet van. Mijn moeder, die werkte alleen maar voor een minimumloon. Die hoeft het ook gewoon niet te weten. Als zij dat soort dingen weet, dan gaat zij alleen maar meer stressen. Ik bedoel: zij heeft ook nog een leven. Dat soort dingen moet ikzelf ook oplossen. Op school merkten ze daar niets van. Die hoeven dat ook niet te weten. Dat is iets van je-

zelf. En een leerkracht zegt altijd al dat is het beste voor jou. Die gaan de richting van jouw leven bepalen. Zo zitten de leraren van tegenwoordig wel in elkaar.

Ik heb nu al een aardige greep op mijn leven. Ik ben tot bepaalde dingen beperkt. Zoals bijvoorbeeld uitgaan. Heel soms. Ik denk drie keer per jaar en daar moet ik het mee doen. Andere jongeren zitten ook zo krap. Er zijn

**OF GA JE MET
IEMAND TWEE
UR ZITTEN
PRATEN EN
LACHEN.**

Dan doe ik het maar met weinig.

mensen die hebben zo krap gezeten maar die zoeken wel hun weg, als je begrijpt wat ik bedoel, om aan geld te komen. Maar in principe is dat wel profiteren van andere mensen, die daar wel voor gewerkt hebben. En daar hou ik niet echt van. Dat is niet mijn ding. Dan doe ik het maar met weinig.

Leven met weinig geld: leven is een ander begrip, het heeft in principe wel te maken met geld, alleen leuk leven kan je wel een beetje zelf sturen. De vraag is wat ga je doen? Ga je jezelf bezittingen aansmeren, door ze te kopen? Of ga je met iemand twee uur zitten praten en lachen. Veel mensen verdienen aan mensen.

De regering verdient heel veel geld. Zij willen het liefste geen geld uitgeven. Maar als ze nou een keer-tje de jongeren helpen zelf geld te verdienen, door niet bij Albert Heijn voor een minimumloontje te gaan werken van twee euro zoveel, maar hen helpen om zelf iets op te zetten, waar andere jongeren ook profijt van heb-

Helpen iets op te zetten, dat risico nemen.

ben, als ze gewoon daaraan geld durven uit te geven en durven risico's te nemen, dan zal alles er een stuk beter uitzien. Vaak is het probleem, dat er bij de gemeenten mensen zitten die er eigenlijk helemaal geen verstand van hebben.

Katia

Ik ben Katia Santos, ik ben 18 jaar, dit is mijn zontje Dalencio, hij is één. Ik ben Kaapverdi-aans. Ik ben een tienermoeder en ik woon in vrouwen opvang van Aro-sa. Daar woon ik samen met nog 14 meiden. Ik was zwanger, ik had mijn kindje al gekregen, eigenlijk, toen dacht ik, ik vind het te zwaar voor mijn moeder, want die heeft een uitkering. En naarma-te ik 18 werd, werd de uitkering ook minder. Dan

waren we daar met zijn tweetjes en ik dacht het moet anders kunnen. Ik ben gaan rondvragen, maar dat ging niet zo makkelijk. Dus ben ik eerst naar het Leger des Heils gegaan. Vanuit het Leger des Heils hebben ze mij daar geplaatst. Ik heb het ook niet echt breed. Ik heb schulden. Toen ik bevallen was, ben ik na drie maanden weer 40 uur gaan werken. Full-time, onregelmatig, acht uur per dag. Op een gege-

ven moment werd het vermoeiend, dan kwam ik thuis, en werd mijn kleine wakker. Geen slaap en de volgende dag weer werken. Het was een callcenter werk. In ieder geval, ik werkte, maar ik raakte oververmoeid en ik ben ermee gekapt. Toen heb ik een uitkering aangevraagd in maart en die heb ik pas in augustus gekregen. Ja en dan moet je nagaan, alle rekeningen stapelen zich op en op een gegeven moment heb

Geluk heb ik nooit echt gekend.

Torenhoge schulden.

je torenhoge schulden die je niet kan afbetalen. En mijn inkomen ging in één keer weg. Nog steeds. En je houdt in feite weinig voor jezelf over. Ik krijg nu wekelijks € 15. Dat is het eigenlijk wel. Zij vinden het belangrijk dat ik de huur daar betaal. De kost en inwoning is bijna € 600 per maand. En dat is echt duur als je gaat kijken, want wij krijgen geen

volledige uitkering voor begeleid wonen, we betalen wel het volledige alsof we in een eigen huis zouden wonen. Daarbij krijgen we geen huurtoeslag, eigenlijk onzinnig. Daardoor hou ik ook minder geld over. Ik heb een eigen kamer met mijn zontje. Met een wasbak, een bed, een bureau en een televisie. een ledikant, en voor de

rest deel ik alles. We hebben nu een activiteitenbegeleidster, Carrie. Met haar ben ik naar Stanvas-te radio geweest, de migranten omroep, we hebben daar een idee op tafel gelegd. Nu ben ik een radioprogramma begonnen voor jongeren, zeg maar. En elke keer bespreken we iets nieuws, hetzij uitkeringen, hetzij stichtingen, hetzij tienermoeder-

VOOR € 600

PER MAAND
HEB IK EEN
EIGEN KAMER
MET MIJN
ZOONTJE, EEN
WASBAK, EEN
BED, EEN
BUREAU, EEN
TV EN EEN
LEDIKANT.

Iets leuks doen één dag in de maand.

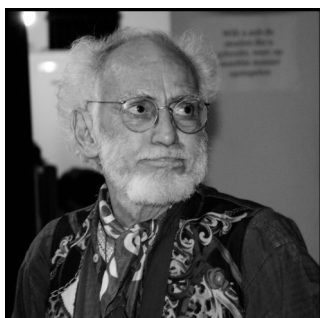
schap, van alles wat jongeren bezighoudt nu. Daar doe ik dan vrijwillig. Ik heb het gevoel dat ik een beetje vast aan het lopen ben. Vandaar dat ik ook naar de Kredietbank ga. Ik heb een paar papieren toegestuurd, dus binnenkort zit ik bij de Kredietbank. Dat is makkelijker, dan worden mijn

schulden ook afgelost. Ik krijg natuurlijk ook kindertoeslag en zorgtoeslag. Van dat geld gaat elke maand € 50 naar de schuldeisers. Van de rest van het geld ga ik met mijn zontje iets leuks doen één dag in de maand een dag. Ik denk dat het over een jaar veel beter er uitziet. Ik

zet me er echt voor in. Ik vind het ook niet erg dat ik nu iets minder heb. Ik ben blij met wat ik nu heb. Ik kan tenminste eten, ik heb een dak boven mijn hoofd, ik eet gezond en hij ook. Natuurlijk wil ik dat het met ons veel beter gaat en daarom zet ik me nu in. Ik ga naar de Kredietbank en ik doe van alles en nog

Jong en arm zijn doet me pijn.

wat om mezelf bezig te houden en mijn zoontje gelukkig te houden. Jong en arm te zijn doet me pijn. Omdat armoede me zo diep raken. Er zijn zoveel mensen die zoveel geld uitgeven en niet doorhebben dat andere mensen in de wereld met een euro al blij zouden zijn om even een pistoletje te kopen met kaas, of iets anders. En vooral jongeren, ik vind dat jongeren de kans moeten hebben om hun toekomst op te

bouwen, zonder erbij na te denken van ik kan de tram niet pakken. Want ik heb geen geld.

Mij gebeurt dat soms ook. Ik woon nu helemaal in Hillegersberg, al mijn activiteiten en mijn moeder zijn hier, in West. Dat is € 2,40 heen en weer is totaal € 4,80. De OV chipkaart heb ik ook geprobeerd, dat is veel te duur allemaal. En soms moet ik gewoon thuisblijven, dan kan ik nergens heen.

Van het jongerenjaar dit jaar in Rotterdam merk ik vrij weinig. Ik zie wel dat er van alles gebeurt, optredens en van alles, maar ik heb daar weinig aan. Als nu het jongerenjaar andere groepen aanpakte als jongeren die alleen op school zitten, maar ook de jongeren die problemen hebben, dan zou ik zeggen, dan heb ik er wat aan. Voor mij is het geen volledig jongerenjaar. Je zou gewoon een brief moeten schrijven naar

**EEN HOBBY,
EEN AMBITIE,
HET IS LASTIG
DIT TEGEN
JONGEREN TE
ZEGGEN, DIE
WEINIG TE
MAKKEN
HEBBEN.**

Mijn droom is om uiteindelijk gelukkig te zijn.

burgemeester Aboutaleb. Want ze hebben volgens mij 60 miljoen uitgegeven en hadden met dat geld goede dingen kunnen doen. Er zijn genoeg jongeren die willen met een fotograaf duo zijn, een zanger duo zijn, maar er zijn ook jongeren die andere dingen aan hun hoofd hebben. Dan dat soort dingen. Ik begrijp dat ze willen stimuleren: een

hobby, een ambitie. Maar het is lastig omdat dat tegen de jongeren te zeggen die weinig te makken heeft.

Ik ben ingeschreven voor een opleiding. Daarmee ga ik als het goed is in oktober beginnen en dat is fijn. En dat is secretariael administratief medewerkster, bij Albeda, drie jaar. Er is veel vraag naar. Betaald door studiefinanciering

en door mij. Ik weet niet hoe ik dat nog ga doen. Maar ik heb mijn school niet af kunnen maken. Ik wil wel iets bereiken in het leven, toch wel. Ik heb gewerkt, ik heb een uitkering gehad en nu de school weer.

Mijn droom is om uiteindelijk gelukkig te zijn. Geluk heb ik nooit echt gekend. Ik heb nooit een dag gehad van dat ik dacht nu

Hou het hoofd omhoog, want het komt echt goed.

ben ik echt gelukkig. En ik wil weten hoe dat voelt, dat is echt een droom van mij. Ik wil streven naar geluk. Ook als kind was ik niet echt gelukkig. Er waren echt veel gezinsproblemen, althans van wat ik mij ervan kan herinneren. Geweld, agressie, misbruik, teveel om op te noemen. Ik denk dat het

nu gaat lukken, ik heb een mooie zoon, hij is mijn drijfveer. Iemand waarvoor ik alles zou willen doen. Geluk komt er zeker wel.

Ik zou vooral aan de jongeren die het moeilijk hebben willen zeggen: het is moeilijk, maar geeft niet op, hou het hoofd omhoog, want het komt echt

goed. Als jij het maar wilt, dan komt het goed.

RoSA!

DONATIES

RoSA! is een onafhankelijk netwerk voor armoedebestrijding. We zijn daarom afhankelijk van donaties en subsidies om onze activiteiten te organiseren. Elk bedrag, hoe klein ook, is daarom welkom op onze bankrekening 1559.97.181 t.n.v. Stg. R'damse Soc. All.

Stichting RoSA!
Secretariaat (p/a KSA)
Hang 7
3011GG Rotterdam

Telefoon: (010) 466 67 22
Fax: (010) 466 67 14
E-mail: mail@rosarotterdam.nl

In RoSA! werken onder andere samen:

Armoede Platform
Prins Alexander
CMO/stimulans
GCW
Mara
KSA

Stichting Vluchtelingen
Organisaties Rijnmond

FNV AbvaKabo
FNV AFMP
FNV AOB
FNV Bondgenoten
FNV Bouw
FNV Kiem

Allochtone Vrouwen
tegen verarming
Arme kant Zuid-Holland
ATD Vierde wereld
Basisberaad
Cliëntenraden Rotterdam
CNV
Leger des Heils
Pameijer
PBR
Sonor
Stichting de Heuvel
Stichting Leergeld
Stichting Mee

Ervaringsdeskundigen
en Vrijwilligers.

ARMOEDE IN DE VERKIEZINGSPROGRAMMA'S

Vervolg van pagina 2

betrouwbaar en vriendelijk zijn. Tegelijkertijd zeggen wij - juist vanuit onze sociale bewogenheid! - dat teveel mensen aan de zijlijn staan, omdat dat de makkelijkste weg is. Daar moet nodig een einde aan komen. Wij zeggen eerlijk: voor die mensen moet Rotterdam een minder leuke stad worden. De makkelijkste weg is niet altijd de beste weg, en helpen is geen pampieren. Voedselbank, ja

Een paar jaar geleden nog maar, wisten de linkse partijen niet hoe snel ze hun schande uit moesten spreken over het bestaan van voedselbanken. Toen deze partijen eenmaal op het pluche zaten, hebben we niets meer teruggezien van hun morele verontwaardiging. Leefbaar Rotterdam vindt voedselbanken een mooi voorbeeld van een particulier initiatief dat de ruimte dient te krijgen. Het vergroot de maatschappelijke betrokkenheid, zorgt dat voedsel niet onnodig wordt weggegooid en helpt mensen die anders buiten de boot vallen.

Schulden? Dan een mentor

Huishoudens met problematische schulden moeten strak, één op één, begeleid worden. Dit kan vaak heel goed een familielid of bekende zijn. Het (verder) opbouwen van problematische schulden

wordt dan effectief tegengegaan, want alleen afspraken maken met woningcorporaties en nutsbedrijven werkt onvoldoende. Leefbaar Rotterdam vindt dat ook commerciële instellingen, zoals grote postorderbedrijven en telefoonaanbieders, niet zomaar meer hun producten mogen verkopen aan mensen met schulden. Als deze instellingen hier toch mee doorgaan verliezen ze, wat ons betreft, het recht om de schulden te innen.

PvdA

Armoede en schulden

Teveel mensen leven in armoede en hebben problematische schulden. De gemeente moet deze groep volgens de PvdA Rotterdam ondersteunen door contacten met woningbouwcorporaties en energiebedrijven te leggen en door ervoor te zorgen dat iedereen gebruik kan maken van beschikbare hulpregelingen. Een formulierenbrigade helpt mensen met de papierwinkel. Fraude met uitkeringen wordt tegelijkertijd keihard aangepakt. Mensen die langdurig onder de armoedegrens leven, krijgen een financiële tegemoetkoming.

SP

Armoede

Te veel Rotterdammers behoren tot de armsten van Nederland. Ongeveer 61.000 huishoudens (22

procent) hebben een laag inkomen, dat wil zeggen een inkomen tot 110 procent van het sociaal minimum. De jarenlange bezuinigingspolitiek uit Den Haag is daar mede oorzaak van. Vele duizenden Rotterdammers zijn afhankelijk van de Voedselbank, en steeds meer gezinnen zitten met torenhoge schulden. Meer dan 30.000 Rotterdammers hebben een bijstandsuitkering en nog eens vele duizenden hebben een zeer laag betaalde baan. Door de economische crisis zullen nog meer Rotterdammers in de problemen raken. Vooral eenoudergezinnen en ouderen met alleen AOW of een AOW-gat hebben het nu al erg moeilijk.

De afgelopen jaren zijn een aantal zaken in Rotterdam verbeterd. Op aandringen van de SP is er een prima collectieve ziektekostenverzekering voor de minima gekomen, zonder eigen risico. De gemeente spoort nu Rotterdammers met een 'AOW-gat' op en zorgt dat ze een aanvulling krijgen. En de schuldhulpverlening via de Kredietbank is de afgelopen jaren professioneler geworden – al zijn de wachttijden nog veel te lang en wordt nog niet iedereen goed geholpen.

VVD

(Het woord armoede komt niet voor in de verkiezingskrant van de VVD)